

THEMA: ONDERWIJS EN SCHOLEN

Kinderen en jongeren brengen een groot deel van hun tijd door op school. Het is dus een ontzettend belangrijke plek in hun leefwereld. Een plek waar ze zichzelf ontwikkelen op allerhande vlakken. Daarom is het cruciaal dat ze er graag zijn. Want leren doe je enkel als je je goed voelt.

Uitdagingen als het lerarentekort of het dalende onderwijsniveau kunnen steden en gemeenten op hun eentje niet oplossen. Daarom is 'onderwijs' ook een bevoegdheid van de Vlaamse Overheid. Toch, kunnen steden en gemeenten aanvullend heel wat dingen doen om scholen te helpen en de leerkansen van kinderen en jongeren te vergroten.

Pesten

Pesten is nog altijd een probleem op scholen. Veel kinderen worden gepest en weten niet wat ze moeten doen. Het is belangrijk dat de stad/gemeente en de scholen dit samen aanpakken. Ze moeten beleid maken dat gericht is op het stoppen van pesten en het verbinden van kinderen en jongeren.

Daarbij is het belangrijk om te begrijpen wie er pest, hoe ze dat doen, waar het gebeurt en waarom. Lokale besturen kunnen de problemen waarmee jongeren te maken krijgen in kaart brengen, zodat scholen hun doelgroep beter begrijpen en kunnen helpen. Door met elkaar te praten, ontstaat begrip en saamenhorigheid. Samen kunnen steden/gemeenten, scholen, ouders en kinderen en jongeren pesten op een goede manier aanpakken.

Brede scholen

Daarnaast kunnen steden/gemeenten inzetten op 'brede scholen', zodat scholen niet alleen plekken zijn om te leren, maar ook om samen te komen en jezelf breed te

ontwikkelen. Samen met de buurt, ouders en lokale partners zoals culturele, sport-, jeugd-kinderopvang- en welzijnsorganisaties kunnen scholen een plek worden waar je niet alleen tijdens schooluren terecht kunt, maar ook daarbuiten.

Het is zonde om schoolgebouwen leeg te laten na schooltijd, er gaan zo heel wat kansen verloren. Lokale besturen kunnen samen met scholen paden verkennen om speelplaatsen openstellen voor kinderen en jongeren in de avonden en weekends, zodat ze daar kunnen samenkomen, spelen en plezier maken. De scholen kunnen ook samenwerken met verenigingen, diensten en organisaties, zodat de schoolgebouwen ook vóór 8.30 uur en na 15.30 uur, en zelfs tijdens de vakanties, gebruikt kunnen worden. Zo kunnen ze inspelen op wat mensen nodig hebben, zoals ruimte om te repeteren, spelen, ontspannen, coaching krijgen, bewegen, praten...

Groene ruimte op scholen

Kinderen en jongeren willen meer groene ruimte op school. De huidige speelplaatsen zijn vaak saai en grijs met veel beton. Ze hebben behoefte aan kleurrijke speelplaatsen waar leerlingen zich goed kunnen voelen en hun talenten kunnen laten zien.

Veilige schoolomgevingen

De stad/gemeente kan stappen zetten om de schoolomgevingen veiliger te maken. Er is te veel auto- en ander gemotoriseerd verkeer, en soms worden de verkeersregels niet nageleefd. Hierdoor voelen kinderen en jongeren zich niet altijd veilig in de schoolomgeving.

De stad/gemeente kan samen met scholen, ouders en leerlingen werken aan oplossingen zoals schoolstraten, fietsstraten en kiss&ride-zones om de verkeersveiligheid voor kinderen en jongeren te verbeteren.

Inspraak op school

Scholen in de stad/gemeente zijn de perfecte plek om kinderen en jongeren inspraak te geven over alles wat hen raakt. Aangezien ze daar veel tijd doorbrengen, is het gemakkelijk om hen er te betrekken.

De stad/gemeente kan samenwerken met scholen om meer participatie te organiseren over allerlei thema's (van het nieuwe skatepark tot de aanleg van een fietspad). Kinderen en jongeren hebben vaak ook frisse ideeën over hoe de school en het onderwijs nog beter kunnen, en hoe ze zelf de scholen kunnen vormgeven.

Zorgzame scholen

Helaas zijn niet alle scholen even toegankelijk voor kinderen met een fysieke beperking of andere speciale behoeften. De stad of gemeente kan samen met scholen onderzoeken wat er nodig is om het voor deze kinderen gemakkelijker te maken om naar school te gaan.

Om de integratie van leerlingen met speciale behoeften te bevorderen, kunnen de stad/gemeente en scholen de ondersteuningsbehoeften in kaart brengen en daar specifiek beleid voor ontwikkelen.

Lagere schoolfacturen

Het is essentieel dat de kosten voor school niet te hoog zijn. Sommige gezinnen hebben het moeilijk om al die schoolspullen en activiteiten te betalen, en dat mag geen probleem zijn voor kinderen om goed onderwijs te krijgen. Het is niet eerlijk als sommige leerlingen dingen moeten missen omdat ze het geld er niet voor hebben. Lokale besturen kunnen scholen stimuleren om de kosten voor school laag houden, zodat iedereen kan leren en groeien, zonder dat geld een probleem is.

Gezonde en veilige schoolgebouwen

De school moet een veilige en leuke plek zijn om te leren. Daarom moeten er investeringen worden gedaan om de schoolgebouwen en faciliteiten te verbeteren. Lokale besturen kunnen ervoor zorgen dat de schoolomgeving veilig en gezond is, zodat iedereen zich er prettig voelt.

Het is ook belangrijk om genoeg geld te hebben voor moderne leermiddelen, zoals boeken, computers en andere technologie. Op die manier kunnen scholen het leren interessanter en leuker maken.

Aanbevelingen:

- Help scholen pesten aan te pakken door een stads-/gemeentebreed antipestbeleid te maken en methodieken of platformen te ontwikkelen die scholen hierin ondersteunen.
- Stimuleer brede scholen, zodat scholen in de stad/gemeente plekken worden waar ruimte is voor leren, maar ook voor brede ontwikkeling, ontmoeting en verbinding. Laat scholen hun gebouwen en speelplaatsen buiten de schooluren openstellen en creëer samenwerking en netwerking tussen verschillende lokale organisaties en verenigingen, zodat kinderen en jongeren binnen en buiten de schooluren volop talenten kunnen ontdekken, beleven en ontspannen.
- Ondersteun scholen in het creëren van meer groene ruimte op school.
- Werk samen met ouders, leerlingen en scholen aan veiligere en meer autoluwe schoolomgevingen, zodat kinderen en jongeren zich vlotter en zelfstandiger kunnen verplaatsen.
- Werk samen met scholen om meer participatie en inspraak van kinderen en jongeren te organiseren over alle thema's die hen aanbelangen. Stimuleer scholen ook om kinderen en jongeren meer inspraak in het schoolbeleid te geven.
- Ondersteun scholen om drempels voor kinderen en jongeren met een fysieke beperking en/of speciale behoeften te verlagen.
- Zorg ervoor dat naar school gaan in de stad/gemeente betaalbaar is voor elk kind en jongere.
- Help scholen om van de schoolgebouwen een veilige en gezonde omgeving te maken waar kinderen en jongeren zich goed voelen. Ondersteun hen ook in het zorgen van moderne leermiddelen, zodat alle leerlingen alle kansen krijgen.

Nuttige links/tips:

- Tegengaan van (cyber)pesten:
 - www.allesoverpesten.be
 - www.kieskleurtegenpesten.be
 - www.mediawijs.be/nl/cyberpesten
 - www.tumult.be/pesten
- Kwalitatiever inrichten van speelplaatsen:
 - www.pimpjespeelplaats.be
- Veilige schoolomgevingen:
 - www.veilignaarschool.be
 - www.octopusplan.info
 - www.mobiel21.be/scholen
 - www.paraatvoordeschoolstraat.be
- Leerlingenparticipatie:
 - www.scholierenkoepel.be/tag/inspraak-en-participatie

